

Гадаад валютын нөөцийн хүрэлцээ

А.ЭНХЖИН

Нөөцийн удирдлага, санхүүгийн зах зээлийн газрын захирал

ᠮᠣᠩᠬᠡ ᠪᠠᠨᠭ

Агуулга

1. Эрх зүйн орчин
2. Нөөцийн ач холбогдол
3. Нөөцийн хүрэлцээт байдал

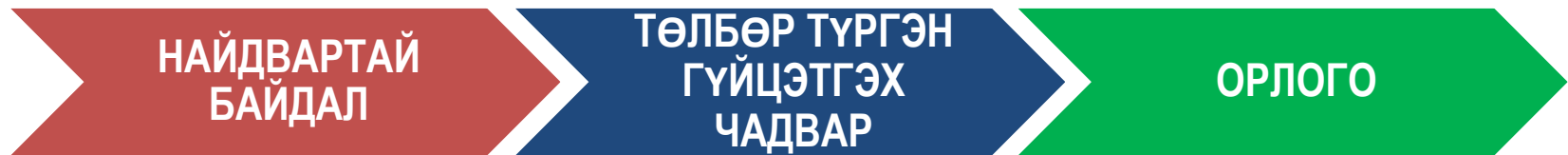

МОНГОЛЫН
ХАМГААГАХ,
ХӨНӨСӨЛӨӨ
АЖЛАХ,
ХӨНӨСӨЛӨӨ
АЖЛАХ

Эрх зүйн орчин

- “Төв банк /Монголбанк/-ны тухай хууль”-ийн 5, 21 дүгээр зүйлийн дагуу:
 - Монголбанк нь гадаад валютын улсын нөөцийг эзэмшиж, удирдах чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэнэ.
 - Төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадвар, найдвартай байдлыг хангах үүрэгтэй. Зөвхөн эдгээр үүрэг бүрэн биелсэн нөхцөлд орлогыг нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаа явуулна.

- ГВУН-ийн активийн төрөл: мөнгөжсөн алт, гадаад валют, вексель, үнэт цаас, бусад.

Эрх зүйн орчин

“Валютын зохицуулалтын тухай хууль”-ийн 10 дугаар зүйлийн дагуу:

- Монголбанк нь Монгол Улсын валютын гадаад нөөцийг нэмэгдүүлэх, зохицуулах зорилгоор тус улсын болон гадаад орны банк, бусад аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдээс валют, цэвэршүүлсэн алт **худалдан авч** болно.
- Монголбанк нь төгрөгийн ханшийг тогтвортой байлгах зорилгоор өөрийн эзэмшилд байгаа валютын **гадаад нөөцөөс** гадаад валютыг худалдана.

Агуулга

1. Эрх зүйн орчин
- 2. Нөөцийн ач холбогдол**
3. Нөөцийн хүрэлцээт байдал

Гадаад валютын нөөцийн зорилго

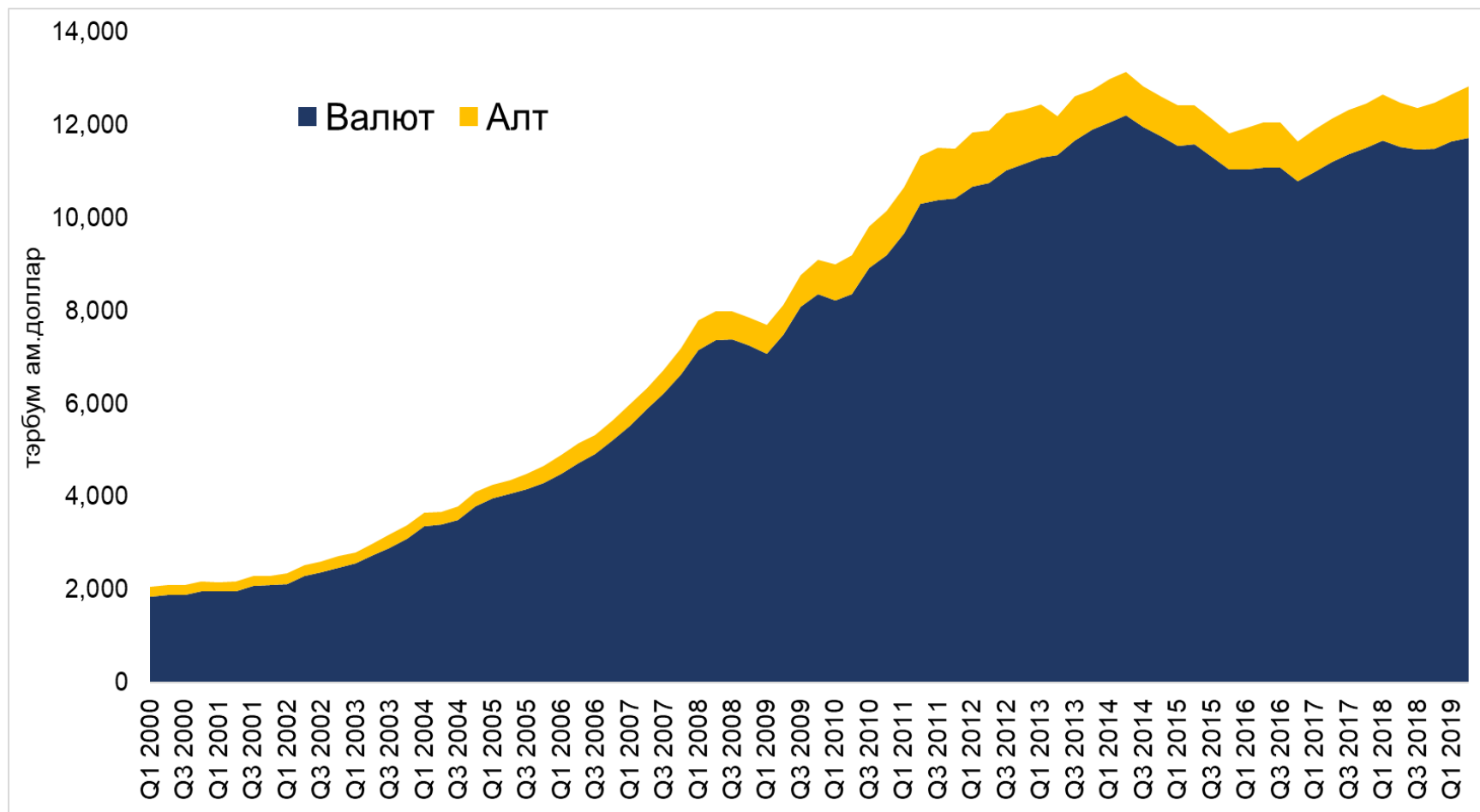
- Төрийн мөнгөний бодлогыг хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх;
- Улс орны богино хугацаат гадаад зээлийн төлбөрийг **төлөх чадварыг** хангах;
- Үндэсний мөнгөн тэмдэгт төгрөгийн гадаад валютын баталгааг хангах, төгрөгийн ханшийг **тогтвортой байлгах**;
- Улс орныг бүхэлд нь хамарсан дотоод болон гадаад хүчин зүйлийн улмаас үүссэн хямралаас хамгаалах **эдийн засгийн дархлаа** болж өгдөг.

Гадаад валютын нөөцийн зорилго

- 2007-2008 оны Санхүүгийн их хямралын дараагаар төв банкууд гадаад валютын нөөцөө эрчимтэйгээр нэмэгдүүлж байна.

Эх сурвалж: ОУВС

МОНГОЛЫН
УЛСЫН
ХАМГААГАХ
МОНГОЛ

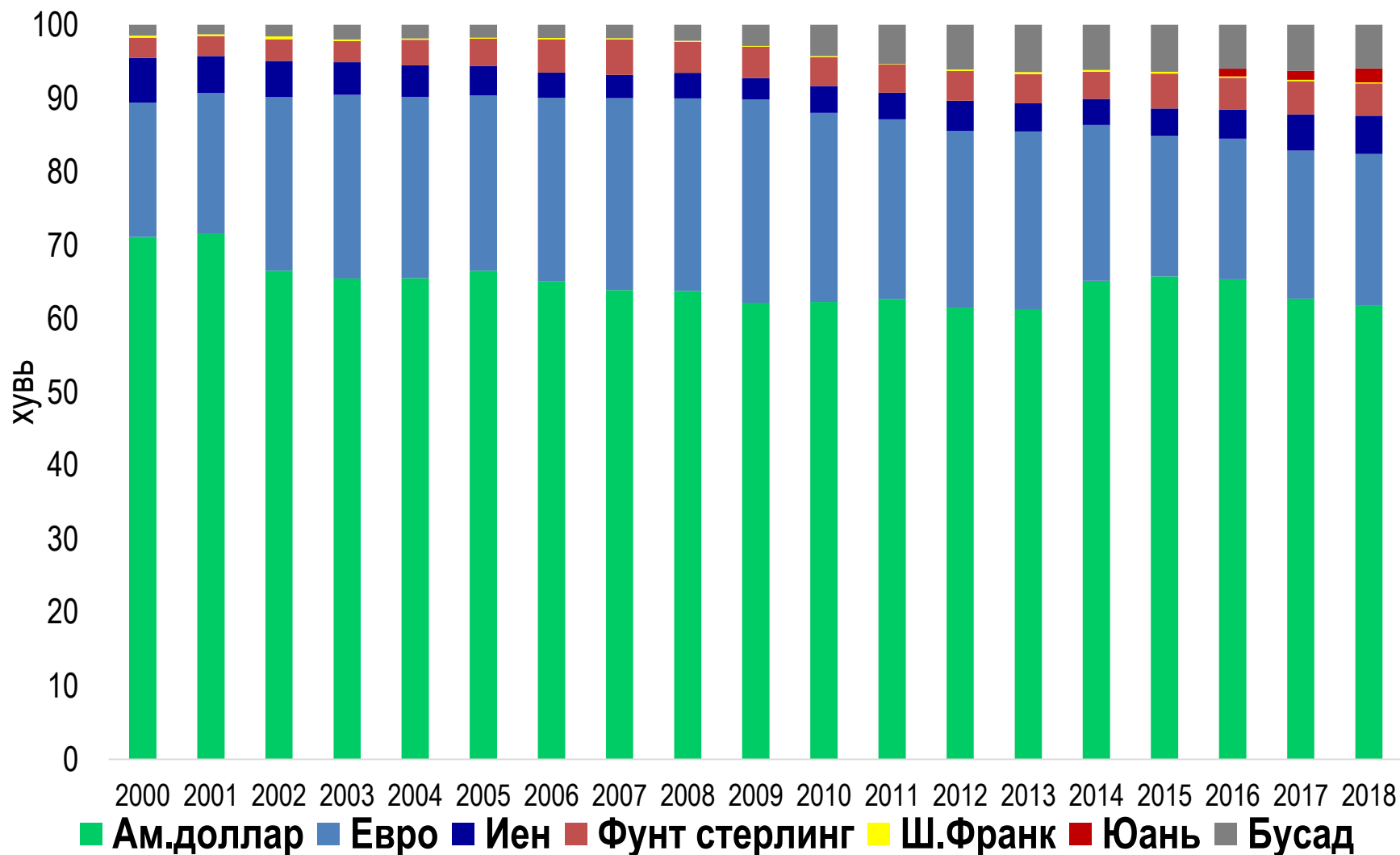
Гадаад валютын нөөцийн зорилго

МОНГОЛ
УЛСЫН
ХАНАМ

Төв банкуудын валютын нөөцийн бүтэц

МОНГОЛЫН ТӨВ БАНК

Агуулга

1. Эрх зүйн орчин
2. Нөөцийн ач холбогдол
3. **Нөөцийн хүрэлцээт байдал**

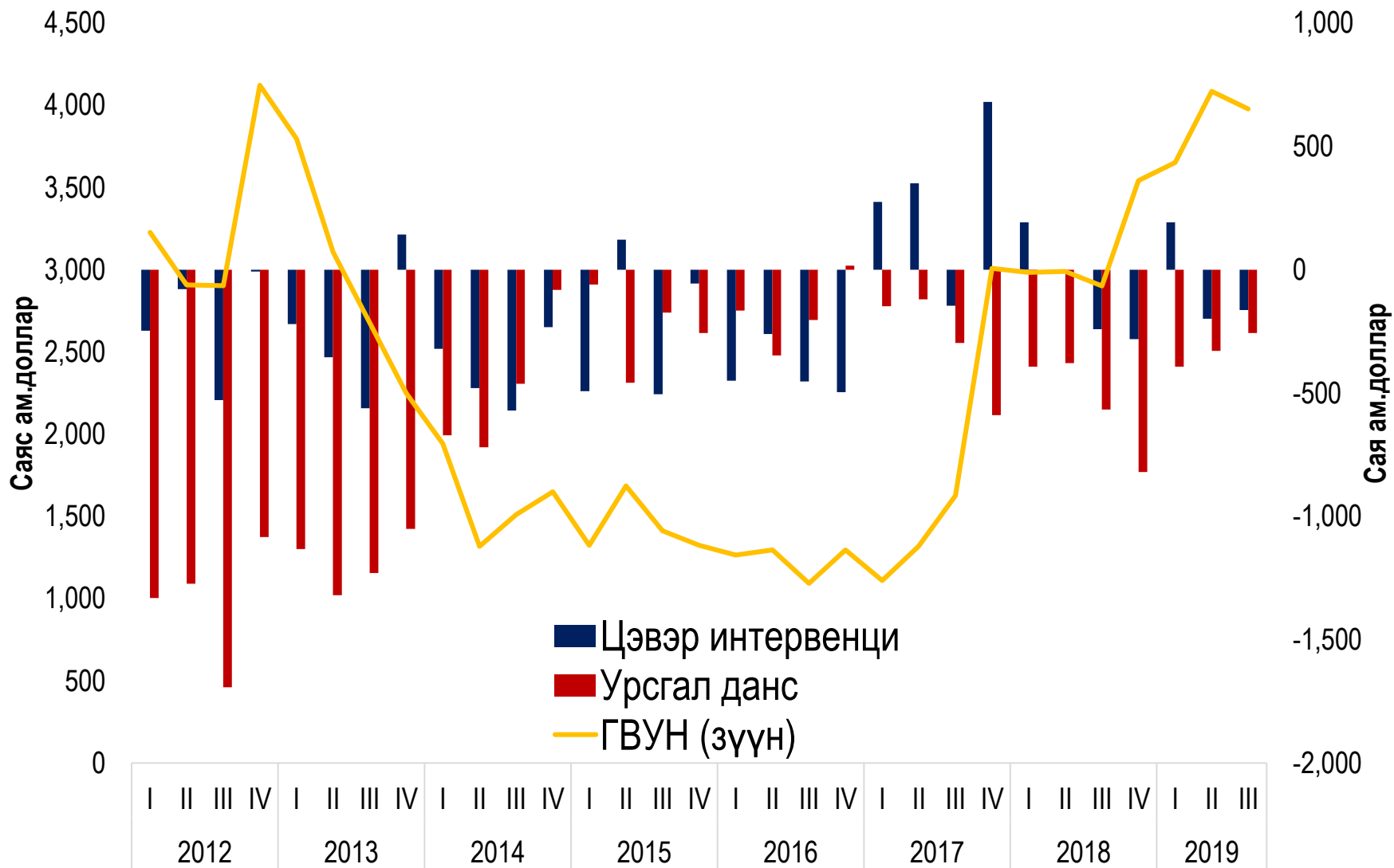

МОНГОЛЫН
ХАМГААГАХ,
ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ,
ТӨСВӨР ХӨДӨӨ
АЖ АХУЙ,
ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ,
ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

Гадаад валютын улсын нөөц

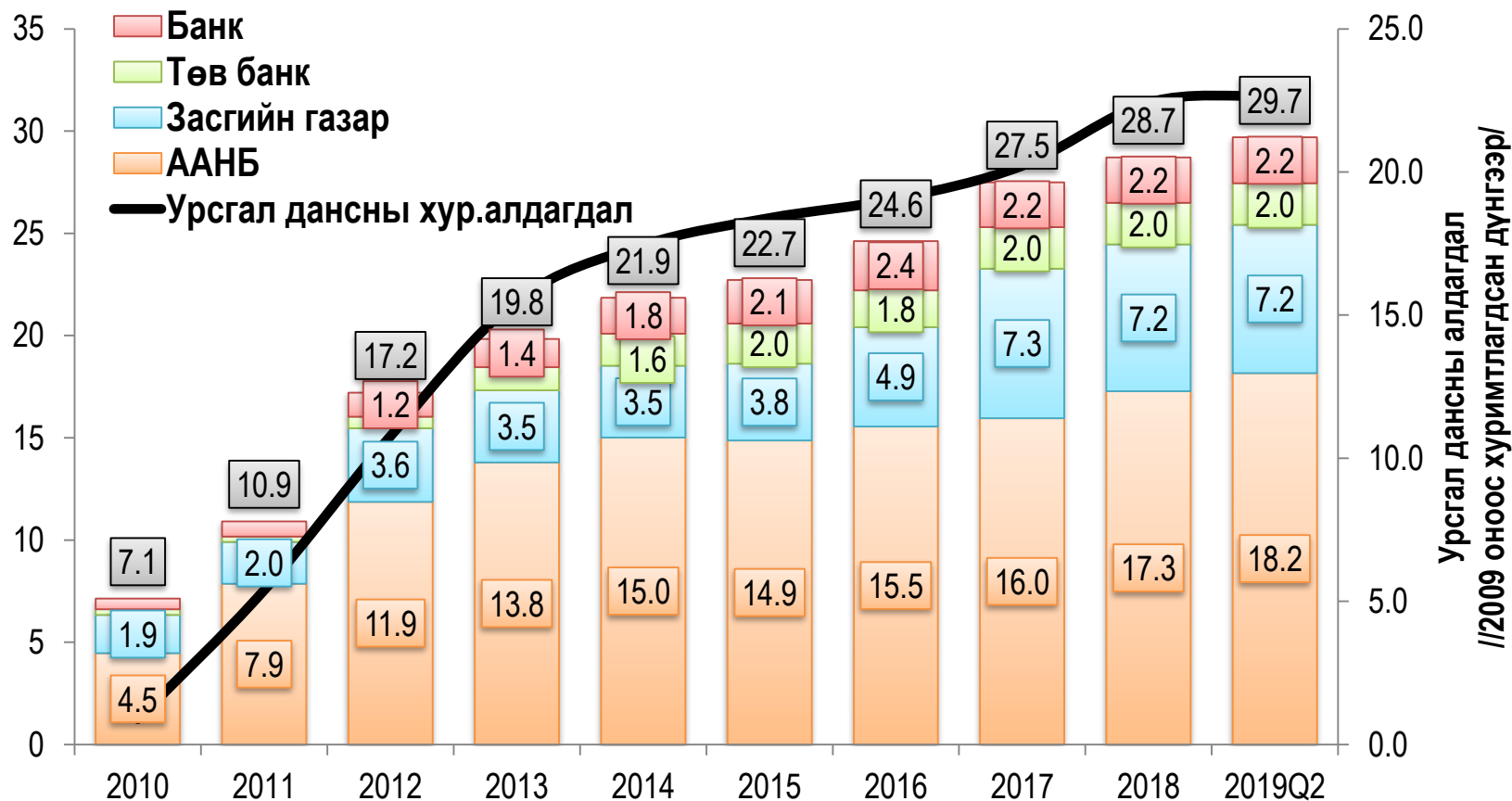
МОНГОЛЫН
УЛСЫН
ХАМГААГАХ
МОНГОЛ

Гадаад валютын улсын нөөц

- 2020-2024 онуудад том дүнтэй гадаад өр, төлбөрүүд хүлээгдэж байна

Урсгал дансны хуримтлагдсан дүнгээр/

Гадаад валютын нөөцийн хүрэлцээт байдыг тооцох аргууд

- Олон улсад түгээмэл ашиглагддаг уламжлалт 3 төрлийн харьцаа:
 - Нөөц, импортын харьцаа **(3 сар)**
 - Нөөц, богино хугацаат гадаад өрийн харьцаа **(100%)**
 - Нөөц, мөнгөний нийлүүлэлтийн харьцаа **(20%)**
- Хөгжиж буй эдийн засгийн төлбөрийн тэнцэлд үүсч болзошгүй эрсдэлүүдэд суурилан ОУВС-гаас хөгжүүлсэн АРА-ЕМ метрик.

Үзүүлэлт	Зорилго	Жин
Богино хугацаат гадаад өр	Ролlover эрсдэлийг тооцох	30%
Бусад гадаад өр	Өрийн дарамтыг тооцох	15%
Экспортын орлого	Худалдааны нөхцлийн шок, гадаад эрэлт буурах эрсдэлийг тооцох	5%
Мөнгөний нийлүүлэлт	Хөрөнгийн огцом гадагшлах эрсдэлийг тооцох	5%

Гадаад валютын улсын нөөц

МОНГОЛЫН
УЛСЫН
ХАМГААГАХ
МОНГОЛ

2019 оны 10 дугаар сарын байдлаар ГВУН 4.02 тэрбум ам.долларт хүрсэн ба импортын төлбөрийг дараах байдлаар хангаж байна:

- Валютын төлбөрт барааны импортын **8.2** сарын төлбөр
- Валютын төлбөрт бараа болон үйлчилгээний импортын **6.6** сарын төлбөр

Анхаарал тавьсанд баярлалаа